GEMEENTE Arnhem

Aan de leden van de raad

Datum : 26 mei 2025
Zaaknummer : 4605902
Contactpersoon : Matthijs Kleij
Telefoonnummer : 026 3772178

Onderwerp: conclusies onderzoek naar meldingen over gedrag van oud-wethouder Lauriks

Geachte voorzitter en leden,

Via deze brief informeer ik u over de uitkomsten van het onderzoek naar drie meldingen die bij mij zijn gedaan over het gedrag van oud-wethouder Lauriks en de conclusies die daaruit zijn te trekken.
In deze brief beschrijf ik de stappen die ik conform de geldende procesafspraken ('Procesafspraken over de handhaving van de integriteit van het gemeentebestuur', zoals door de raad vastgesteld op 16 februari 2022) heb doorlopen waarmee ik tot deze conclusie ben gekomen, reflecteer ik op het proces en deel ik de door bureau Decoz & Co (hierna: Decoz) gedane aanbevelingen.

Uit de gesprekken die ik zelf met de meldsters en de oud-wethouder heb gevoerd en uit de rapportage van Decoz blijkt dat er sprake is geweest van seksueel grensoverschrijdend gedrag jegens de drie meldsters, waarbij sprake is geweest van een patroon.

Aanleiding
Eind december 2024 werd bij mij melding gedaan van een incident waarbij betrokkene aangaf dat er sprake was van mogelijk grensoverschrijdend gedrag door wethouder Lauriks. Begin 2025 meldden twee andere personen zich bij mij met een vergelijkbare ervaring. Eén van hen had mij in het verleden al eerder benaderd over gedrag van wethouder Lauriks. In overleg met meldster is de wethouder destijds, zowel door mij als door de meldster, aangesproken op zijn gedrag. Meldster gaf destijds aan dat het voor haar daarmee afgedaan was.

Begin dit jaar heb ik in eerste instantie met de drie meldsters individueel gesprekken gevoerd om te verkennen wat een goede behandeling van hun melding zou zijn. Aan de hand van deze gesprekken kwam ik tot de slotsom dat ieder van de drie meldsters wilde dat aan hun melding opvolging werd gegeven en dat er een onderzoek naar het gedrag van wethouder Lauriks zou worden ingesteld. Op basis van wat zij mij vertelden bestond daar ook aanleiding toe.

Vooronderzoek en inschakeling van een externe expert
Conform de Procesafspraken (p. 16) ben ik een zogeheten vooronderzoek gestart. In dat vooronderzoek zijn de meldsters door mij, in aanwezigheid van onze interne integriteitsfunctionarissen, gehoord, en heb ik in het kader van wederhoor ook gesproken met oud-wethouder Lauriks – die op 24 februari 2025

ontslag had genomen. Naar aanleiding van wat meldsters mij vertelden dat hen was overkomen, kwam ik tot de conclusie dat specifieke expertise op het gebied van ongewenste omgangsvormen vereist was om het onderzoek op een zorgvuldige en kwalitatief goede wijze te kunnen doen. Daarom heb ik bureau Decoz ingeschakeld, om mij op basis van deskundigheid en onafhankelijkheid te adviseren. Decoz heeft (in twee rondes) inventariserende gesprekken met de meldsters en de oud-wethouder gevoerd, in aanvulling op de gesprekken die ik in het kader van hoor en wederhoor reeds had gevoerd.

Op 14 mei jl. heeft Decoz aan mij advies uitgebracht en daarbij een aantal aanbevelingen gedaan.

Toelichting op gevolgd proces
De Procesafspraken – die bij mij de taak en verantwoordelijkheid neerleggen om te beslissen wat er naar aanleiding van een melding moet gebeuren – schrijven mij voor welke stappen moeten worden gevolgd nadat een melding wordt gemaakt van een mogelijke integriteitsschending door een politiek ambtsdrager. Aan de Procesafspraken liggen vier basisprincipes ten grondslag, te weten: onpartijdige handhaving, terughoudendheid met publiciteit, zorgvuldigheid tegenover de vermeende schender en bescherming van de slachtoffers (zie pagina 3 van de Procesafspraken). In lijn met deze principes wordt een integriteitsschending pas naar buiten gebracht nadat er een oordeel is gevormd. Tot dat moment moet de grootst mogelijke terughoudendheid worden betracht met publiciteit en moet de groep van betrokkenen zo klein mogelijk worden gehouden.

Conclusie
Uit de gesprekken die ik zelf met de meldsters en de oud-wethouder heb gevoerd en uit de rapportage van Decoz blijkt dat er sprake is geweest van seksueel grensoverschrijdend gedrag jegens de drie meldsters, waarbij sprake is geweest van een patroon. Deze conclusie is gerechtvaardigd, nu de oud-wethouder de door meldsters gestelde feiten heeft erkend, dan wel niet heeft betwist. Wanneer de meldsters afwijzend reageerden op zijn gedrag of hem daarop aanspraken, gaf hij geen reactie waaruit voor de meldsters bleek dat hij hen serieus nam en doorhad dat hij bij de meldsters een grens over was gegaan.
Dit gedrag van de oud-wethouder jegens de drie meldsters past evident niet bij de waarden en normen die gelden voor de manier waarop we binnen de gemeente met elkaar omgaan (zoals beschreven in hoofdstuk 5 van de gedragscodes voor raadsleden, wethouders en burgemeester) en kan absoluut niet worden geaccepteerd.

(Seksueel) grensoverschrijdend gedrag is onacceptabel, omdat het mensen raakt in hun gevoel van veiligheid en dit het vertrouwen in mensen kan ondermijnen. Het werkt ontregelend en ontwrichtend en heeft invloed op hoe mensen zich verhouden tot hun omgeving.
Het raakt mij daarom dat dergelijk gedrag zich heeft voorgedaan in een omgeving waar je je veilig behoort te voelen. In de gesprekken die ik met de meldsters voerde heb ik persoonlijk ervaren hoeveel impact het op hen heeft. Daarom is het van groot belang dat we duidelijke normen stellen, deze uitdragen en handhaven waar deze overschreden worden.

Afronding onderzoek naar de drie meldingen
Voor mij is vast komen te staan dat de oud-wethouder zich jegens alle drie meldsters seksueel grensoverschrijdend heeft gedragen, De oud-wethouder heeft de gebeurtenissen erkend (dan wel niet betwist). Het onderzoek naar aanleiding van de drie gedane meldingen is daarmee afgerond (zie daarvoor scenario 2 zoals beschreven op p. 17 van de Procesafspraken).
Zou de wethouder nu nog in functie zijn, dan zou de stap worden gezet zoals beschreven in Fase 3 van de Procesafspraken. Ik zou u de uitkomst van het vooronderzoek dan voorleggen, met daarbij een gemotiveerd zwaarte-oordeel over de vastgestelde schending. Het zou vervolgens aan de raad zijn om eventueel politieke consequenties te verbinden aan de vaststelling dat de wethouder zich jegens drie meldsters seksueel grensoverschrijdend heeft gedragen. Nu de wethouder niet meer in functie is, kan hij echter niet meer door de raad ter verantwoording worden geroepen. Gelet op mijn conclusie zoals hiervoor weergegeven, is duidelijk dat ik uw raad – zou de wethouder nog in functie zijn – zou meegeven dat ik het gedrag van de wethouder evident niet vind passen bij de waarden en normen die betrekking hebben op de manier waarop we binnen de gemeente met elkaar omgaan (zoals beschreven in hoofdstuk 5 van de gedragscodes voor raadsleden, wethouders en burgemeester) en niet kan worden geaccepteerd.

Advies Decoz niet openbaar
Het advies van Decoz van 14 mei jl. maak ik niet openbaar en deel ik ook niet onder geheimhouding met uw raad. Decoz heeft mij ook met klem geadviseerd dit advies alleen te delen met de direct betrokkenen. Als dit advies wel met uw raad zou worden gedeeld (zelfs onder geheimhouding), zou dat toekomstige betrokkenen van een mogelijke integriteitsschending ervan kunnen weerhouden een melding te doen, omdat vertrouwelijkheid kennelijk niet kan worden geborgd. Ook zou een ernstige inbreuk worden gemaakt op de persoonlijke levenssfeer of reputatie van alle betrokkenen.

Aanbevelingen Decoz
Paragraaf 7 van het advies van Decoz kan ik echter wel met u delen (zie bijlage 1). Hierin is het advies aan mij verwoord (onderdeel a, b en c) – aan welke adviezen ik opvolging heb gegeven - en wordt voorts een drietal aanbevelingen in overweging gegeven (onderdeel d, e en f).

Reflectie en lessen voor de toekomst
Voor de meldsters is het doorlopen van het proces belastend geweest. Zij hebben sinds hun eerste gesprekken met mij lang moeten wachten op de conclusie zoals deze nu openbaar wordt gemaakt. Ze hebben vele gesprekken moeten voeren, waarbij ze vaak gevraagd werd daarvoor op korte termijn beschikbaar te zijn. Ook de media-aandacht was voor alle betrokkenen zwaar.

Dit is de eerste casus waarin de in 2022 vastgestelde Procesafspraken zijn toegepast in een onderzoek naar een specifieke integriteitsschending. Uit deze eerste ervaringen met de Procesafspraken in dit onderzoek zijn een aantal lessen te trekken. Allereerst bleek - vanwege de aard van de meldingen - dat specifieke kennis nodig was om op zorgvuldige en kwalitatief goede wijze onderzoek te doen.

Ten tweede hebben we bovenal op het gebied van communicatie zaken beter te doen. In het vervolg moet met betrokkenen duidelijker en tijdiger worden gecommuniceerd over de stappen in het

onderzoeksproces, over het doel van te houden gesprekken in het kader van een dergelijk onderzoek, over eventuele behoefte aan ondersteuning van de melder en hoe er opvolging gegeven kan worden aan de uitkomsten van een onderzoek.

In de gesprekken die ik met de betrokkenen had en waarin ik mijn reflectie op het doorlopen proces gegeven heb, heb ik hen gevraagd naar hun ervaringen en zijn bovengenoemde verbeterpunten ook duidelijk door hen naar voren gebracht. Hieruit trekken we lessen voor de toekomst.
Het past mij om hier ook mijn excuses aan te bieden aan de meldsters voor het feit dat onze communicatie gedurende het traject niet behulpzaam is geweest om hen zoveel mogelijk te ontzorgen in dit toch al zware proces.

Tot slot
De ervaringen van de drie meldsters laten zien dat we een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het waarborgen van een sociaal veilig werkklimaat, ook binnen de politiek-bestuurlijke omgeving. Dit geldt voor de leden van de raad, het college, de ambtelijke organisatie en eerst en vooral voor ieder van ons individueel. Als burgemeester heb ik de belangrijke taak om de bestuurlijke integriteit te bevorderen en daarmee het bevorderen en waarborgen van een sociaal veilig werkklimaat binnen de politiek-bestuurlijke omgeving. Vanuit die taak bespreek ik graag met u hoe aan de aanbevelingen van Decoz opvolging kan worden gegeven. In het algemeen constateer ik dat er meer scherpte nodig is op hoe we alert zijn op signalen van mogelijk grensoverschrijdend gedrag en hoe we daarna hieraan opvolging geven.

Tot slot wil ik benadrukken dat het moed vergt van betrokkenen om na het meemaken van seksueel grensoverschrijdend gedrag op te staan en melding te doen. Dat verdient steun en begrip van ons allemaal. Ik heb meldsters ook nazorg aangeboden en onze hulp zal ook beschikbaar blijven. Het is van groot belang dat eenieder van ons vertrouwelijk en terughoudend omgaat met wat hen mogelijk bekend is over de meldingen, en dat we leren van de ervaringen zoals we nu hebben opgedaan bij de toepassing van de Procesafspraken.

Hoogachtend,

Ahmed Marcouch
Burgemeester

Bijlage:
- Aanbevelingen Decoz